

Oud scheepswrak Waddenzee gelicht

Het hout werd in 1536 gekapt. Rond 1540 werd het, vermoedelijk op een scheepswerf in Amsterdam of de directe omgeving daarvan, gebruikt om er een zeeschip van te bouwen. Het schip had een lengte van ongeveer 30 meter en een gladde romp. Het voer van Amsterdam op de Noordelijke route, over de Waddenzee richting Hamburg en de Oostzee. Op haar laatste vaart bestond de lading uit tientallen platen koper. Deze koperen platen (*ingots*) waren in Hamburg geladen. Ze waren afkomstig van de in Noord Duitsland gevestigde handelsfirma van de familie Fugger. Deze familie bezat een monopolie op de handel in koper. Dit koper werd gewonnen in Midden Duitsland en het huidige Tsjecho-Slowakije. De platen ruwe koper werden via Hamburg verscheept naar Amsterdam en Antwerpen om daar verder bewerkt te worden. Dit met bronzen platen beladen schip is rond 1543 tijdens een storm op de Waddenzee vergaan. Daar heeft het op de bodem gelegen totdat het begin dit jaar bij toeval werd ontdekt. Medewerkers van Rijkswaterstaat die betrokken waren bij de zoektocht naar de containers die in de nieuwjaarsnacht van de MSC Zoe, een schip van de Mediterranean Shipping Company, waren geslagen, troffen eerst

▲ Houten balk met afdrucken van ronde koperen platen.

Tekst: Joost Vermeulen

delen van de scheepsromp aan en al snel daarna kwamen de eerste bronzen platen boven water. Vrijwel direct uitgevoerd dendrochronologisch onderzoek leverde de datering van het wrak op en toen na een eerste schoonmaakbeurt de naam van de firma Fugger werd aangetroffen op de bronzen platen kon opeens het verhaal van dit heel bijzondere wrak verteld worden. 'Het is echt een bijzondere vondst want dit is een van de oudste scheepswrakken die ooit in Nederlandse zeewateren werden gevonden. Er zijn wel zeevrakken bekend uit het begin van de 17^e eeuw, uit de periode van de VOC, maar dit schip is ruim 60 jaar ouder dan het oudste scheepswrak dat we tot nog toe uit Nederlandse zeewateren kenden', aldus een van de onderwaterarcheologen die betrokken waren bij de berging van het wrak. Het wrak is intussen voor zover mogelijk gelicht. De resten zijn overgebracht naar het specialistische onderzoekscentrum in Lelystad. Daar zal de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed het wrak verder laten onderzoeken. Volgend jaar hoopt men daarmee klaar te zijn. ◀

► Een deel van de koperen platen.

▼ Vier ronde platen, gevonden in het schip. (FOTO'S: RCE)

